

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Hirdetéseket a nap bármely
szakában felvesz a kiadó-
hivatal

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA—NAGYSZALONTA, PIATA UNIRII
(TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:
GAAL SÁNDOR

A Magyar Párt szózata Szalonta lakosságához!

Magyar testvérek!

A január 29-iki időszaki képviselőválasztás új próbatétel elé állítja nemzetünket.

A magyarságnak minden eddigi politikai megmozdulása a fajszeretetnek, az összetartásnak s a minden magyarok pártja, a Magyar Párt iránti törhetetlen ragaszkodásnak és hűségnek ragyogó példáit szolgáltatta.

A szeretetnek, párthűségnek és bizalomnak ezek a bizonyosságai acélozták eddig is új és új erőre harci készségünket és ebből a lelkes ragaszkodásból meritünk most is új erőt az előttünk álló küzdelemre.

Jól tudjuk, hogy a velünk szemben álló pártok együttesen nálunknál nagyobb tömeget tesznek ki. De tudjuk azt is, hogy a különböző pártkormányok bünei, amelyek az országot a mai siralmas gazdasági nyomorúságba döntötték, kijózanították már az ország minden népét, nemzeti-ségi és felekezeti különbség nélkül és ma már nincs széles e hazában, aki buzgó imádsággal ne epekedne egy jobb kor után. És tudjuk, hogy az álpróféták napja már lehanyatlott s a sokat csalódott, annyiszor félrevezetett és megpróbált nép ma már csak azok felé tekinthet reményteljes bizalommal, akiknek közéleti tevékenységét sohasem a hatalom elnyerésének vágya és nem önző, anyagi célok irányították.

Jól tudjuk azt is, hogy az egymással hatalomért és anyagi javakért, a kijárássokkal járó koncert versengő pártok harcában

magunkhoz ragadhat-

juk a győzelem pálmáját, ha minden magyar megteszi nemzete iránt való kötelességét.

És a győzelemnek ezért a pálmájáért jogos reménységgel vesszük fel büszkén a versenyt, mert a Magyar Párt mindig nagy áldozatokat hozva állott minden magyar testvérünk szolgálatára és minden magyar ügy védelmére.

És joggal versenyezhetünk a pálmáért, mert dr. Thury Kálmán személyében olyan jelöltet állítottunk a harcvo-

nalba, aki puritán jellemével, nagy értékű képességeivel, áldozatoktól vissza nem riadó, lankadatlan közéleti tevékenységével nemcsak városunk és vármegyénk, hanem az egész ország magyarság nagyrabecsülését és hálás elismerését érdemelte ki.

Fel tehát az urnákhoz testvérek! Magyar öntudattal, fajtánk jogainak és igazságunknak szent hevületével. Mutasuk meg azoknak, akik évezredes szép nemzetünket, a nyugati kultúrát évszázado-

kon át védelmező népünket a cigányokkal egysorba, sőt még a cigányok után helyezték, hogy

a magyar nemzeti becsületes érzése csodákra is képes,

mutassuk meg, hogy letiport sorsunkban összefogva,

a magyar egység törhetetlen erejével első leszünk, mert első akarunk lenni minden időkben!

Magyar testvéri üdvözléssel!

Nagyvárad, 1931. jan. 17.

Dr. Kotz János
elnök.

Dr. Kovács Árpád
főtktár.

Magyarok váltsátok ki haladéktalanul szavazó igazolványaitokat!

Csütörtökön szavazzatok az 5-ik listára!

A magyar lista jele: X (szorzójel)!

Éljen dr. Thury Kálmán, a Magyar Párt jelöltje!

A politikai helyzet

Franciaországban 146 frank a buza ára (984 lei körül), de a kereskedelemügyi miniszter, bizonyos intézkedésekkel felakarta emelni 178 frankra (1068 leire), hogy ezáltal a buza árát arányba hozza az ipari cikkek árával.

Ez ellen azonban tiltakozott a közmunkaügyi miniszter, mert — amint mondta — ő a munkássággal szemben kötelezettséget vállalt, hogy olcsóbbá teszi az életet.

Óh Istenem! Franciaországban még most is 980 lejen felül van a buza ára, mi pedig 240 leiért alig tudjuk eladni.

Nagy a mozgalom a politikában. A Magyar Párt után

szombaton este a liberális párt tartotta meg nagygyűlését. A szakadó eső dacára is, több, mint négyszázan vettek részt a gyűlésen, amelyen a szónokok párhuzamot vontak a mai állapotok és azok között az idők között, amikor a liberális párt volt uralmon, amikor a gabonának ára, a munkásnak pedig munkája és keresete volt, s mindenki megejt tisztességesen, míg ma, a nagy ígéretések után, csak nyomorog.

Tegnap délelőtt pedig a Dolgozók Blokkja tartott propagandagyűlést a Redutban. Az érdeklődők teljesen megtöltötték a termet. Egészen bizonyos, hogy azoknak a

száma volt a nagyobb, akiket csak a kíváncsiság vitt oda: a »lássuk, mi lesz« elve, mert a többi politikai pártokból igen jól ismert sok egyén volt ott.

A Szociáldemokrata Párt tegnap délutánra hirdette gyűlését. Közbejött akadályok miatt azonban elmaradt.

A nagygyűlést kedden este 7 órakor a Redut kistermében tartják meg, amelyre Lucsián dr. kolozsvári ügyvéd, pártvezér is kijön és beszédet tart.

Jdóprognózis

Változékony, csapadéokra hajló idő várható.

Amerika visszavonul a Népszö- vetség munkájától

Londonból jelentik: A New-York Herald írja: az amerikai kormány lépéseket tett nehogy valamiképpen amerikai polgárt válaszanak meg a jövő év tavaszára összehívandó általános leszerelési konferencia elnökevé, mert azt amerikai állam-polgár nem vállalja.

A hidegen számító amerikai nem szeret céltalan munkát vállalni s így nem akarnak meddő munkában részt venni. Szép vélemény a leszerelési konferenciáról.

Hol szavazzunk?

Az I. II. III. kerületek a Város-
A IV. V. kerületek és a tanyák
a Magyar Párt körben (volt 48-as
Kör) szavaznak.

Befagyott a toronyóra

Vártam: mikor üt a toronyóra.
Addig vártam, amíg meguntam. A
nagy köd biztosan megülte a mu-
tatót, a tengelyeken megfagyott az
olaj.

Áll a kerék, a mutató pedig egy-
negyed kilenckor pontosan fél nyol-
cat mutatott.

Egy városházi hivatalnok loholt
a hátam mögött.

— Ne sies pajtás, még csak fél
nyolc.

— Tényleg. Az irgalmát, hogy
loholtam.

Megállt s kényelmesen cigarettára
gyujt. Tízperc múlva ismét az órára
néz.

— Tyűh az irgalmát, ez az óra
nem jár s én most késsem. Na lesz
mit hallani!

... Titkár Ur! Az illető nem hi-
bás. Elsősorban a toronyóra, aztán
én vagyok az oka, hogy késett!

Szegény toronyóra! Oly régen
nem volt már bajom vele. Elég
rendesen jártál egy idő óta. De
most nem tudom mi történt? Ta-
lán a varju változott meg, amelyik
a mutatóra szokott ülni? Könnyebb
lett s nem bírja lenyomni súlyával
a mutatót.

Indítványozom hessegezzék el.

... Befagyott a toronyóra!

„KARIKÁS“

Felhívás

Felkéretnek a biliárd versenyen
részt venni óhajfók hogy ma este
fél 9 órakkor fontos megbeszélés
végett jelenjenek meg a ker. kör.
helyiségében.

Hirdetmény

A városi hivatal közli, hogy
mivel csütörtökön azaz 29 én
választás lesz a marha leveleket
mindenki hétfőtől kezdve váltsa ki.

Menyasszonyok figyelmébe!

SZÁNTÓ MÁRTON értesíti vevőit, hogy egy tömeg fehér
és színes damast abroszt és egy nagy tétel színes fehér-
nemű selyem tusort partie árban vett meg, melynek el-
adása eddig nem létező olcsó árban mártól kezdődik.

A legfinomabb selyemszálú kelengye vászon **39 leitől**
Selyemszálú vászon **39 lei**

Meghívó

A Nagyszalontai Ipartestület 1931
február hó 1-én, délután fél 3 óra-
kor, az Ipartestület székházában
tartja 1930-iki

XLIV. évi rendes közgyűlését,

melyre az ipartestület minden tag-
ját oly figyelmeztetéssel hívjuk
meg, hogy amennyiben ez a köz-
gyűlés a megjelent tagok számának
elégtelensége miatt határozatképes
nem lenne, — úgy a közgyűlés f.
évi február hó 8-án fog megtar-
tatni, ugyanazon időben és helyen,
amely közgyűlés a megjelent ta-
gok számára való tekintet nélkül
határozatképes lesz.

Salonta, 1931 január hó 24-én.

SZABÓ GYULA KISS KÁROLY
ipt. jegyző ipt. elnök

NAPIREND:

1. Elnöki megnyitó és előjárósági
jelentés.
2. Ipartestület 1930. évi zárószá-
madásának bemutatása és elfoga-
dása.
3. Alapi zárószámadások bemu-
tatása és elfogadása.
4. Elnökválasztás
5. Új előjáróság választása, 24
rendes és 6 póttag.
6. 1931. évi költségvetés meg-
állapítása.
7. Husz iparhatósági megbízott
választása.
8. Az alapszabályok értelmében
beadott indítványok tárgyalása.

Felhívás

A városi adó-hivatal felhívja az
adózó polgárokat, hogy az 1929 és
1930-as községi taxáikat a városi
pénztárba fizessék be, ellen esetben
a város hogy eleget tudjon tenni
fizetési kötelezettségeinek, kénytelen
a behajtást végrehajtás útján meg-
kezdeni.

PRIMĂRIA

Primăria Comunei Urbane Salonta.
Serviciul Sanitar.

No. 2683—1930.

Hirdetmény

Tudomására hozzuk a lakosság-
nah, hogy az arcképes személy-
azonossági bizonyítványok kiadását
a mai naptól kezdve városháza
emelet 1. sz. szobában reggel 8—
1 folytatjuk.

Figyelmeztetjük a lakosságot,
hogy a személyazonossági igazol-
ványát, amely egyszersmind vá-
lasztóigazolvány is a helyi közigaz-
gatás szervezéséről szóló törvény
17 paragrafusa értelmében 1931
március 1-ig a községnek minden
nagykorú tagja köteles kiváltani,
annyival is inkább, mert március
1 után a népnilyvántartás által ki-
állított személyazonossági igazol-
ványok nem érvényesek.

Salonta, la 26 Ianuarie 1931.

Primăria.

Anyakönyvi statisztika

Az anyakönyvi hivataltól nyert
értesülésünk szerint az elmúlt hé-
ten Szalontán született 2 fiú és 3
leány; házasságkötés nem történt;
elhaltak: Csete Irén 4 hónapos,
Veress Zoltán 2 napos, Kovács
Sándor 36 éves, özv. Jámor Mi-
hályné szül. Fazekas Sándor 67
éves.

Kiadó

március 1-re a Tenkei-ut 19 sz. a.
ház. U. o. több tölgyfaágas, desz-
kák, csatornák, egy csinos jégszek-
rény, egy nagy ketrec, stelázi és
több apró dolgok eladók. A Tó-
kertben egy kis darab vetemény-
föld kiadó.

Tip. „GAÁL ÉS TÁRSA“ nyomdája
Salonta.

Rendszeres légi forgalmat létesíte- nek Amerika és Európa között

Három nap alatt ki lehet
menni Amerikába

Londonból jelentik: Lindberg ez-
redes, a világhírű repülő, aki első
izben repülte át az óceánt, egy re-
pülőgép gyár vezetője lett.

Ez a gyár óriási repülőgépek
építésébe kezdett, amelyek nem
egészen

három nap alatt teszik meg az
utat Amerika és Európa között.

A repülőgépek mindenike négy-
négy, egyenként 600 lóerős motor-
ral lesz felszerelve, amelyek órán-
ként 115 tengeri mértföld (217 ki-
lóméter sebességet fejtenek ki.

Az egyes gépek akció-sugara
(az a távolság, melyet egyszeri
anyag felvétellel, leszállás nélkül
képesek megtenni) 2400 tengeri
mértföld (4320 kilométer).

Az utiterv a következő: Az uta-
sokat a Bermuda szigetekre szállit-
ják Amerikából repülőgépen, onnan
pedig az óriási repülőgépeken Lon-
donba, ahonnan ismét rendes re-
pülőgépen be az európai száraz-
földre.

A terv gigantikus. Annyira meg-
rövidíti az utat, hogy ha megvaló-
sul, ezután nem fog több gondot
okozni egy Amerikába való utazás
mint husz évvel ezelőtt egy-egy
kiruccanás, — mondjuk a — Félix
fürdőbe.

Ghandit és társait Szabadlábba helyezik

Londonból jelentik: India meg-
kapta önkormányzatát. Ez alkalom-
ból az indiai alkirály javasolta,
hogy Ghandit, az indiai nemzeti
mozgalom lelkes és tántoríthatat-
lan vezérét és társát bocsássák
szabadon.

Az alkirály döntése a végrehajtó
tanács elé került, amely azt jóvá-
hagyólag tudomásul vette. — Re-
méljük, hogy ezzel Indiában helyre
jog állani a béke.

Más vállalkozás miatt, 25—30
év óta fennálló

divatáru üzlet eladó
kedvező feltételek mellett.

Nagy István
divatárukereskedő.

ELADÓ HÁZ

A város központjában egy 2 szoba,
konyha és mellékhelyiségekből álló
ház olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Folyik a presbyter választás

Bár mindent megkíséreltek egyesek, hogy a presbyter választás minden egyszerűséggel folyék le, az még sem sikerült.

Ma reggel már megindult a szavazás a központi református fiúiskolában s az a legnagyobb rendben folyik.

Az eredményt még megközelítőleg sem lehet tudni. A szavazatok összeszámlálása késő este fog megtörténni. A szavazások eredményét holnapi számunkban hozzuk.

Végetért a Népszövetség ülés-szaka

Genfből jelentik: Szombaton este végetért a népszövetség ülés-szaka.

A gyűlés legutolsó tárgya a német petíció volt, amely a lengyel választások alkalmával a felsősziléziai német kisebbséget ért sérelmeket tette panasz tárgyává.

Épen ez ügyből kifolyólag nem vállalta Curtius német külügyminiszter az ülés-szak elnökségét.

A Népszövetség, mint mindig, úgy most is, igen keztyűs kézzel nyult az üggyhöz.

A japán delegátus indítványát fogadta el, amely szerint megállapították, hogy a lengyelek eljárása

a Genfi-egyezmény 83 szakaszába ütköző volt, tehát kisebbség ellenes.

A lengyel kormányt kérték, szüntesse meg ez anomáliákat, különösen azt, hogy a katonai szervezettel bíró Felsősziléziai Lengyel Egyesület terrorizálja német kisebbséget.

A lengyel kormány ígéretet tett, hogy bevizsgálja az ügyet s a legközelebbi tanácsülésen részletesen tájékoztatja a Népszövetség tagjait az üggyről.

Ugy Curtius, mind Zalesky elfogadták az indítványt.

Igy a döntés végeredményében: semmi, fogd meg jól.

Lépten-nyomon beigazolódik az, hogy a Népszövetség nem mer erősen hozzányulni semmiféle könnyesebb kérdéshez, hanem a kulcskérdés mögötti tárgyalással igyekszik úgy elintézni az ügyet, hogy abból mindenkinek lehet haszna, de a kisebbségeknek soha.

Ma különben meglátogatta Curtius Briand francia és Grandi olasz külügyminiszter, akik végleges elhatározásuk előtt, még további megbeszéléseket folytattak.

Mindenki jelentkezzék szavazóigazolványáért!

Egy békés háború

Gázmaszkokkal felszerelt emberek állnak egy hatalmas gép előtt, úgy néznek ki, mint özönvízelőtti őseink. Mit csinálnak ezek itt? Miért hordanak gázmaszkot, ebben a nyugodt békeidőben? Miféle ellenség ellen hadakoznak?

Ezek a gázmaszkos munkások a modern emberiség egyik legnagyobb ellensége: a nikotin elfen harcolnak. E pillanatban ugyanis a román dohánymonopólium legújabb intézményében, a bukaresti Fumosan gyárban vagyunk, ahol néhány nap óta megkezdődött a román dohánytermékek nikotinmentesítése. Azokban a gépekben, amelyek előtt a gázmaszkos emberek állnak, cigaretták, szivarok és különböző dohánytermékek vannak. Hangos zugással dolgoznak a gépek, hőmérők és jelzők készülékek vannak működésben, vörös és kék fényjelzések gyulnak ki és alsznak el és közben végbemegy a nagy csoda, amelyre oly régóta vár a dohányzó emberiség: a nikotin egy sűrű fehér felhő formájában elhagyja a gépet. Most már tudjuk, miért viselnek azok a gépész emberek gázmaszkokat. A nikotin erős mérge, amely az emberiséget békeidőkben sem kíméli meg. Az a zseniális találmány, amelynek szabádmát a román dohánymonopólium csak nemrég szerezte meg, az orvosi és kémiai tudomány egy régi problémáját oldja meg. Orvosok, vegyészek és technikusok évtizedek óta folytatnak kísérleteket abban az irányban, miként lehetne a dohányból kivonni a nikotint anélkül, hogy a dohány elveszítse élvezetes ízét és aromáját. Elméletileg tisztában volt a tudomány azzal, hogy a nikotin nem képezi olyan integráns alkotórészét a dohánynak, mint például az alkohol, vagyis nyugodtan ki lehet vonni a nikotint, mert a dohány továbbra is dohány marad. Csúpan a gyakorlati megoldást volt nehéz megtalálni, mert az összes kísérleteknél, amelyeknél csakugyan sikerült eltávolítani a dohányból a nikotint, eltávolították egyúttal a dohány egyéb alkaterzeit is, mint például az aromikus gyantákat, amelyek a dohány tulajdonképeni ízét megadják, úgy hogy a végén csak üres szalma maradt.

Két bécsi vegyészmezők az érdem, hogy ma már birtokában van az emberiség a nikotinmentesítés tökéletes eljárásának. Mint minden valóban zseniális felfedezés, ez is alapjában véve egy rendkívül egyszerű elgondoláson alapszik. Megállapították, hogy a nikotin 130—162 fok hőségben gázzá alakul át és elhagyja a szilárd anyagot, amelyben addig lekötve volt. Ha tehát a do-

hányt huzamosabb ideig ilyen hőségben tartjuk, úgy a nikotin elszáll belőle. Így elmondva valóban tuleszserűnek látszik ez az eljárás, miért van hát szükség ezekre a rendkívül komplikált ezer csavarral, kapcsolóval és tudj-isten milyen alkatrészekkel felszerelt gépekre. Azért, mert a nikotinmentesítési eljárás gyakorlati kivitelében már nem olyan egyszerű. A hőfejlesztésnek rendkívüli precizitással kell történnie, mert ha csak két-három fokkal emelkedik magasabbra a hőség, mint amennyi okvetlenül szükséges, úgy már nemcsak a nikotin, hanem az egyéb alkaterzők is elszállnak, sőt 170—175 foknál a dohányban lévő almasav és citromsav, amely ugyancsak az élvezetető aromatikussá alkatrészek közé tartozik, különböző kellemetlen savakká, sőt bizonyos mértékig mérgező hatású anyaggá (akotinsav) alakul át. Ezeknek a komplikált gépeknek feladata tehát az, hogy pontosan azt a hőfokot bocsássák a dohányárukra, amely csakis a nikotint vonja ki és semmi mást.

A Fumosan gyár csodagépei, amelyeket joggal lehet gépembereknek nevezni, bámulatos precizitással végzik el feladatukat. A gépekből kikerülő dohányáruk változatlanul megtartják kellemes ízüket, mintha semmi sem történt volna velük. Pedig ezek a cigaretták és szivarok hatalmas, mondhatni forradalmi változáson mentek keresztül amennyiben megszabadultak mérgező hatású, veszélyes alkatelemüktől, a nikotintól. Ezek a cigaretták már nem ártalmasok az egészségre és a dohányost megkímélik azoktól a kellemetlen utóhatásoktól és tünetektől, amelyekkel eddig gyakran járt a dohányzás. Nemcsak a nikotinmérgezés nem lesz ezután, de megszűnnek majd azok a szív, tudó és gyomorbántalmak, amelyek olyan sok dohányos ember nyugalma zavarták meg.

Néhány nap múlva már kaphatók lesznek az összes trafikokban a nikotinmentes dohányáruk. A román dohánymonopólium vezetősége helyes szociális érzéstől áthatva a legdrágábbtól a legolcsóbbig minden dohányfajtát forgalomba hoz nikotinmentesen is, hogy ezáltal a szegényebb néposztályoknak is lehetővé tegye az egészséges dohányzást. A Fumosan jelzésű nikotinmentesített dohányárukat a csomagoláson elhelyezett szalag fogja megkülönböztetni a rendes dohányáruktól. Ez a szalag szimbólummá fog válni annak szimbólumává, amit a Fumosan szó jelent: egészséges dohányzás.

Megegyezett a munkáspárt a liberális párttal

Óriási szenzáció hírért röpitette világgá tegnap a londoni rádió. Lloyd George, a liberálistpárt vezére, megegyezett Macdonalddal, a munkáspárt vezérével, a jelenlegi angol miniszterelnökkel, hogy a liberális párt támogatja a munkás kormány parlamenti munkáját.

Megbomlott a Niagara vizesés sziklája

Eew-Yorkból jelentik A Niagara vizesés felső rétegeről egy több tízezer tonnányi tömeg levált és lezuhant.

A Niagara vizesés hatmillió lóerőt képvisel.

Az Egyesült Államok kormánya óriási befektetéssel turbinákat építtetett a vizesés alá. Az alázuhanó víztömeeggel működtetett turbinák elektromos dinamókat hajtanak, amelyek egész Kanadát ellátják árammal.

A lezuhant tömeg 30 méter mély szakadékot hagyott maga után s veszélyezteti azt a csatornát is, amelyet a két állam építtetett a turbinák működtetése céljából.

A kanadai kormány tudósokból álló bizottságot küldött ki, a viszonyok tanulmányozása céljából, s nagy izgalommal várják ennek a bizottságnak a jelentését.

Magyarországon a Duna áradását várják

Budapestről jelentik: A belügyminiszter Erdélyi Lórárdot a dunai árvízvédelmi intézkedésak kormányzójának nevezte ki.

Az intézkedésre az adott okot, hogy az utóbbi napon igen nagy foku esőzés és havazás miatt, a Duna erősen árad s a magyar kormány már előrerre megteszi a szükséges intézkedéseket.

Utrkészen áll a D. O. X.

Lisabonból jelentik: Christiansan kapitány, n D. O. X. óriás hydrop-lán parancsnoka, tegnap a géppel felszállott s az öböl felett próbarepülést végzett. A repülés sikerült s teljesen simán ereszkedett a gép ismét vízre.

Christiansan kapitány kijelentette a nagy számban jelen volt ujságíróknak, hogy a D. O. X. e héten elhagyja Lisabon kikötőjét.

Briand kiáltványa Európa népeihez

A háborus veszedelemtől beszélnek világ szerte. A helyzet annyira leromlott gazdasági szempontból, hogy nagyon sokan vannak, akik a kibontakozás lehetőségét csakis egy újabb háboruban látják.

Briand francia miniszterelnök ezeket a feltevéseket cáfolja meg Európa népéhez címzett kiáltványában amely a következő:

Látjuk, hogy a gazdasági ujaépítés művének az a legnagyobb akadálya, hogy hiányzik az emberek-ből a jobb jövő iránti bizalom. Evel szemben nagy a politikai helyzet miatt érzett nyugtalanság. Ezt felelőtlen körökből származó híresztelések okozák s célja direkt az, hogy nyugtalanságot idézzenek elő. Nemzetközi háboru lehetőségéről beszélnek.

Elismerjük, hogy vannak politikai nehézségek, amelyeket fokoz a gazdasági nyomor. Mint az európai államok felelős képviselői kijelentjük, minden lehető elkövetünk, hogy egy háboru kitörését megakadályozzuk, s azt meg is fogjuk akadályozni, így esztelenség egy újabb háboru réméről beszélni.

Briand kiáltványával kapcsolatban egyesek azt állapították meg, hogy tényleg van háborus veszély, De azt kifogják füstöltni. Nincs semmi ok nyugtalanságra.

Merkur cipőszalon

Tenkei-ut 17 sz. alatt készít elsőrendű anyagból a legújabb divatu cipőket és csizmákat a legolcsóbban.

Tisztelettel: **Bajó.**

REGÉNY

Titokzatos örtorony

Írta: GASTON LEROUX 83
Fordította: ESTY JÁNOSNÉ

Kasbeck öméltsága első megjelenése

Ezzel egyidőben, néhány tiszt kíséretében, maga a nagyur, maga Gaulov is megjelent, kit előkelő vendége, a főeunuk, követett. Gaulov, úgy mint előző este, most is tiszta feketében volt, míg Kasbeck, miként már láttuk, patyolatfehéren diszelgett. Különben igen ingerültnek látszott, egyáltalán oda se figyelt a várur beszédjére.

Rouletabile alig győzte a szemét mereszteni, alig győzte a fülét hegyezni, hogy párbeszédet meglesse. Szerencsére, nehogy környezetük megértse miről perlekednek, Gaulov és Kasbeck francia nyelven veszekedtek, még pedig olyan hangosan, hogy vitatkozásuk egyes részlete a vedőfalig is felhallatszott, mely mögött a riportter lapult meg óvatosan. Annyit rögtön meg tudott állapítani, hogy az eunuk tárgyalásra sem tartott érdemesnek bizonyos felajánlott üzletet.

Hasztalan irányította figyelmét Gaulov a galeria ama része felé, hol a szolgák egy sorban legszebb rabnőket állították fel, kik görcsösen mosolygva, a szemüket villogtatva, kelletek magukat. Többnyire igen csinos, damasztból és brüsszai muszlinból készült ruhában voltak, melyet kacéran a viruló természetükhöz illesztettek.

Bizonyos, hogy valamennyi nem válna be odaliszknak, mert ehhez sok minden szükségeltetik, de a legtöbben felette alkalmasak voltak arra, hogy előkelő házaknál mint rabnők, esetleg társalgónők (kajakadinék) működjenek, sőt akadt olyan is, ki jól tudott számolni, így tehát kincstárnoknőnek (háznadarusta) is beválik. Ez volt tudniillik legedesebb álmuk, ezzel hitegették a hölgyecskéket és a szüleiket, mikor Circassziában, Kurdisztánban vagy az anatóliai síkságon összevásárolták őket. A rablott rabszolgánők igen ritkát és többnyire az örmény hegyvidékről kerülnek ki...

Kasbeck öméltsága ezalatt nem tett le a makacskodásról, szót sem akart hallani.

— Van itt minden fajtából, ami csak kell! — ismételte meglepő türelemmel Gaulov, ki szelidséggel próbálta vendégét meghódítani. — Ugy rendezgetem be, hogy a szállításhoz semmiféle késedelem ne történjék...

— Jó, jó, jó... hagyjon engem békén! — morgott Kasbeck, miatt egyre a verejtéktől csepegő vörös ábrázatát törülgette.

— Van itt néhány gyerekleány Monktarából...

— Nem kell...

— Nem többek kilenc évesnél és úgy táncoltak, mint a gráciák...

— Hagyjon engem békén a gráciáival!

— Van egy gyönyörű fiatal leány Szamariából.

— Nekem ugyan nem kell! Tartsa meg az áruját. Kara Szelim! Tartsa meg mind!

— Rosszul teszi, hogy elutasítja... Nagy árendemre lennék hajlandó...

— Én pedig ötezer török aranyfont tulfizetést ajánlok fel az előre kialakított árra azért a bizonyos valakiért...

Rouletabile azonnal megértette, hogy az eunuk dühös felháborodása onnan származik, hogy Gaulov megtagadta tőle annak a rabnőnek az átengedését, kire mindenekfelett számított. A fekete kastély ura minden bizonnyal tudatta már Kasbeck-vel, hogy az a leány, kit szegény kis Iréne helyettesítőjéül szánt, nem eladó többé! Hogy Ivanát, kit az ex-szultán háreme számára megvásárolni jött ide, immár maga Gaulov szemelte ki magának feleségül! Sőt, hogy még aznap meg is tartják a lakodalmat! A főháremőr dühe tehát nem ismert határt.

— Nem értem, egyáltalán nem tudom megérteni, — kiabált magából kikelve, — hogy egy asszony miatt ekkora ostobaságot kövessen el valaki!

De Gaulov csak mosolygott.

— Előre is tudtam, hogy ön nem lesz megelégedve, kedves Kasbeck és hogy emiatt kellemetlenkedik. De az ördögbe is! Utóbb be kell, hogy lássa, hogy itt az én akaratom dönt! De nézzen oda! Ezt a két leányt a végére tartogattam önnek...

Ezzel intett, mire a két szolgálattevő esnek két nőt vezetett az első sorba, kik teljesen be voltak a feradszébe burkolva, arcukat pedig a yamak fedte el.

— Ez itt két hercegnő, érte-e! két valóságos kis hercegnő, egy kegyvesztett agának a leányai, kinek a karavánjára Sur táján ütöttünk rajt! Ezeket nézze meg!

Kara Szelim egy kézintéssel félreparancsolta onnét tisztjeit és szolgálait, mire az egyik eunuk hátravetette a fátyolt a két kis hercegnő arcáról. Rouletabile két, imádan-dóan szép, halvány, szomorú arcocskát pillantott meg, melyből bánatos ragyogással egy-egy nagy fekete szempár tündökölt. A két gyerekleány, mint valami élettelen test, teljes apátiában tűrt, hogy elővezessék, mutogassák.

— Az egyik tizenégy éves, a másik még annyi sincs! — jelentette Gaulov.

Am Kasbeck csak a vállát vonogatta, majd, hogy alaposan kimutassa, hogy unja már az egész komédiát, hát a földre köpött.

Folyt. köv.

FIGYELEM!

Kalandáriumok, előjegyzési naptárak, szépirodalmi könyvek vásárlásánál 15 százalékos árendemény és mindennemű irodai szerek a legolcsóbban beszerezhetők!

Nagybetűs kottás zsolttár kapható!

Székegy

könyv- és papírzetben, Piața Unirii 13.

Radióműsor

Hétfő, január 26

Bukarest

- 5 Zenekar
- 7 Rádióegyetem
- 8 Gramofon
- 10:30 Előadás

Budapest

- 5 Asszonyok tanácsadója
- 6 Előadás
- 6:30 Cselényi József magyar nótá estje
- 7:30 Német lecke
- 8:25 Mándits zenekar
- 9:30 Közvetítés Prágából

Kedd, január 27

Bukarest

- 1 Gramfón
- 1:30 Hírek
- 5 Zene
- 8 Gramfón
- 10 Zenekar

Budapest

- 10:15 Szalonzenekar
- 1 Harangszó, időjárás
- 4:30 Meseóra
- 6 Novellák
- 6:30 Operettfrészetek
- 7:30 Francia lecke
- 8 Amatőrposta
- 8:30 Filharmónikus zenekar
- 12 Házikvartett

Apróhirdetések

ELADÓ egy új félfő öltöny és egy fekete téli kabát Dobó-ucca 5 sz. U. o. 2 oldal szalonna és több használt ruha eladó.

Tótkerti-tér 1 sz. alatti ház kiadó. Ért. Tenkei-ut 43 sz. a.

VÉCSEI-ucca 16. sz. ház kiadó, vagy eladó és azonnal elfoglalható. Értekezni Vécsei-ucca 2 sz. alatt.

Menyasszonyok!

Koszorúk, fátlyak, kézimunkák és kellékei, csipkék mélyen leszállított árban árusítatnak. **Kézi-munka előnyomda** a legújabb mintákkal kibővíve.

Rubinné Minerva áruháza.

Kettős autbuszjárat

hétfőtől kezdve!!!

Szalontáról indul a Központi elő reggel 8 és délután 2 órakor.

Váradról indul vissza az Arad-utról déli 12 és este 7 órakor.

Jegyek előre váltandók a Központban. A jegy ára Váradig 60 tour-retour 100 Lei.

Szíves pártfogást kér:

C. COMAN, a tulajdonos

Figyelem

Cipész műhelyünket Várad-ut 30 sz. alatt megnyitottuk.

A n. é. közönség cipő szükségletét a legolcsóbban nálunk szerezheti be. Minden javítási munkát vállalunk.

Szíves pártfogást kérnek a **Bajó Testvérek.**

Holnap este fél 7 órakor

tartja propaganda nagy gyűlését a Redut kistermében

Szociáldemokrata Párt

Mindenki ott legyen!

Értesítés. A Tótkert hegyi ség kertőri állásra pályázatot hirdet. Jelentkezni lehet folyó hó 27-én déli 12 óráig az elnöknel. **MÁGO** IMRE elnök.